

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директора

Русанівського ліцею м. Києва

Світлана Тимошенко

30.08.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Русанівського ліцею м. Києва
на 2023-2024 навчальний рік

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
(протокол №1 від 30.08.2023)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тип закладу – заклад загальної середньої освіти II–III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів відповідно до профілю.

Структура закладу:

класів з українською мовою навчання – 6,
з них II ступінь – 4 класи, III ступінь – 2 класи.

Орієнтовна кількість учнів: 7-9 класи – 127 учнів; 10-11 класи – 70 учня.

Режим роботи закладу:

- мова навчання – українська;
- режим навчання – 6-денний робочий тиждень;
- початок занять – о 09:00;
- тривалість навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними – відповідно до ст. 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394.

Режим роботи закладу освіти визначено на основі нормативно-правових актів і відповідно до статті 40 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023, «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до ст. 14 Закону України «Про освіту».

Педагогічний колектив закладу: всього учителів – 24, з них спеціалістів вищої кваліфікаційної категорії – 16, I категорії – 4, II категорії – 4.

Освітня програма Русанівського ліцею м. Києва на 2023-2024 навчальний рік розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», чинних Державних стандартів базової та повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013 року

№ 538), наказу МОН України від 11 вересня 2009 року № 854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі» та у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 року № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказу МОН України від 13 квітня 2011 року № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», листа МОН України від 01 лютого 2018 року № 1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі», наказу МОН України від 16 квітня 2018 року № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».

II. ТИПОВІ ОСВІТНІ ПРОГРАМИ МОН УКРАЇНИ, ЗА ЯКИМИ РОЗРОБЛЕНО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Освітня програма розроблена та складена відповідно до Закону України «Про освіту» (ст. 33), згідно наказів Міністерства освіти і науки України: для 7-9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»; для 10-11-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28 листопада 2019 року № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31 березня 2020 року № 464).

№ додатку	Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України	Примітка
1	7-А 8-А 9-А 9-Б	Таблиця № 8 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20 квітня 2018 року № 405)	з поглибленим вивченням математики та фізики
2	10-А	Таблиці №№ 2, 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20 квітня 2018 року № 408 в редакції наказу МОН України від 28 листопада 2019 року № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31 березня 2020 року № 464)	фізико-математичний профіль навчання
	11-А		фізико-математичний профіль навчання

Інваріантна складова навчального плану ліцею містить усі навчальні предмети інваріантної складової відповідних Типових освітніх програм та забезпечує реалізацію змісту загальної середньої освіти на рівні Державного стандарту. У варіативній складовій передбачено години на поглиблене вивчення окремих предметів інваріантної складової з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів та природничо-математичного профілю ліцею.

Навчальні плани 10-11 класів реалізують зміст освіти залежно від обраного профілю навчання: фізико-математичний чи інформаційно-технологічний.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», години фізичної культури в 7-11 класах ліцею не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 року за № 229/6517 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 9 жовтня 2002 року № 572, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 серпня 2021 року № 921, наказом Міністерства освіти і науки України від 8 квітня 2016 року № 401. Зокрема, класи діляться на групи для проведення семінарських, лабораторних, практичних занять із профільних дисциплін, що дозволяє враховувати індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти та запровадити різнорівневі завдання для вивчення предметів, що є важливою складовою високих досягнень учнів у навчанні.

ІІІ. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

Ураховуючи природничо-математичний профіль Русанівського ліцею м. Києва та суспільний запит, освітня програма передбачає поглиблене вивчення предметів природничо-математичного циклу.

У 7-у класі за рахунок годин, виділених у Типовій навчальній програмі на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів кількість годин, відведених на вивчення алгебри, збільшується на 2 години, геометрії – на 2 години. За рахунок варіативної складової кількість годин на вивчення фізики збільшується на 1 годину, інформатики – на 1 годину.

Для учнів 8-9 класів збільшення кількості навчальних годин на вивчення алгебри, геометрії та фізики ґрунтується на засадах навчальної програми для поглибленого вивчення математики в 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів (авт. М.І. Бурда, М.Ф. Городній, Д.А. Номіровський, А.В. Паньков, Н.А. Тарасенкова, М.В. Чемерис, В.О. Швець, М.С. Якір), навчальної програми з фізики в 8-9 класах для загальноосвітніх навчальних закладів із поглибленим вивченням фізики (авт. О.І. Ляшенко, В.Г. Бар'яхтар, Л.Ю. Благодаренко, М.В. Головка, Ю.І. Горобець, Т.М. Засєкіна, В.Д. Карасик, О.В. Ліскович, М.Т. Мартинюк, І.Ю. Ненашев, Н.А. Охрименко, В.Д. Сиротюк, М.І. Шут), затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 17 липня 2013 року №

983, які відповідають чинному Державному стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Поглиблене вивчення математики передбачає формування в учнів стійкого інтересу до предмета, виявлення й розвиток здібностей до абстрактного мислення, орієнтацію на професійну діяльність, яка потребує високого рівня математичних знань, підготовки до навчання у закладах вищої освіти з відповідним професійним спрямуванням. Відповідно до програми поглибленого курсу фізики, окрім опанування теоретичних знань, учні мають удосконалити основні навички роботи з різноманітними фізичними приладами та обладнанням, навчитися розв'язувати задачі прикладного змісту.

У 8-их класах за рахунок годин, виділених на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів кількість годин, відведених на вивчення алгебри, збільшується на 3 години, фізики – на 0,5 години. За рахунок варіативної складової на 1 годину збільшується кількість годин на вивчення геометрії, фізики – на 1 годину.

У 9-му класі за рахунок годин, виділених на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів кількість годин, відведених на вивчення алгебри, збільшується на 3 години. За рахунок варіативної складової на 1 годину збільшується кількість годин на вивчення геометрії.

Ураховуючи матеріально-технічне та кадрове забезпечення ліцею, трудове навчання у 7-9 класах вивчатиметься за програмою, рекомендованою Міністерством освіти і науки України відповідно до вимог Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804 (авт. колектив під керівництвом В.К. Сидоренка з урахуванням розвантаження програми відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 6 лютого 2015 року № 100 та оновлення, здійсненого робочою групою під головуванням А.І. Терещук відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 13 січня 2017 року № 52, від 10 лютого 2017 року № 201). З метою якісної інженерно-технічної підготовки здобувачів освіти при вивченні трудового навчання у 8-9 класах здійснюється поділ на групи, що забезпечує реалізацію проектної діяльності як провідного засобу розвитку і навчання учнів, формування у них здатності до самостійного навчання, оволодіння засобами сучасних технологій, умінь планувати власний процес пізнання і на практиці реалізувати заплановане.

Відповідно до Концепції профільного навчання у старшій школі, навчання учнів 10-х класів здійснюється за фізико-математичним, 11-го

класу – фізико-математичним напрямом. Освітня програма враховує орієнтовну кількість навчальних годин для профільних предметів (Таблиця 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 408 в редакції наказу МОН України від 28 листопада 2019 року № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31 березня 2020 року № 464) та забезпечує поглиблене вивчення окремих предметів програми повної загальної середньої освіти на рівні Державного стандарту та понад Державний стандарт шляхом профільного навчання.

Програми профільних предметів, зокрема математики, фізики та інформатики, які вивчаються поглиблено учнями 10-11 класів, передбачають більш широке опанування понять, законів, теорій; використання інноваційних технологій навчання; організації дослідницької, проектної діяльності; виконання завдань навчальної практики учнями ліцею. Важливим засобом формування ключових компетентностей під час вивчення фізики й астрономії є фізичний навчальний експеримент. Навчальний експеримент реалізується у формі демонстраційного й фронтального експерименту, робіт лабораторного практикуму, домашніх дослідів і спостережень.

У зв'язку з відсутністю належного матеріально-технічного забезпечення (відсутністю спортивного залу в ліцеї), у 10-11 класах кількість годин на вивчення фізичної культури зменшується до 2 годин.

У 10-х класах відповідно до профілів навчання за рахунок додаткових годин, передбачених Типовою навчальною програмою на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття, а також за рахунок зменшення годин на вивчення фізичної культури, передбачено збільшення кількості годин на вивчення профільних дисциплін. У 10-А класі (фізико-математичний профіль) кількість годин на вивчення математики порівняно зі стандартом збільшується на 7 годин (6 годин відводиться на вивчення алгебри і початків аналізу, 4 години на вивчення геометрії), фізики – на 2 години.

Розподіл годин на вивчення алгебри і початків аналізу та геометрії у 10-11 класах ліцею базується на навчальній програмі з математики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів профільного рівня (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу) Міністерства освіти і науки України. Вивчення фізики здійснюється відповідно до навчальної програми з фізики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів профільного рівня (авт. колектив під керівництвом В.М. Локтева).

У 11-му класі відповідно до фізико-математичного профілю навчання за рахунок додаткових годин, передбачених Типовою навчальною програмою на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття, а також за рахунок зменшення годин на вивчення фізичної культури, передбачено збільшення кількості годин на вивчення математики на 7 годин (6 годин на вивчення алгебри і початків аналізу, 4 години на вивчення геометрії), фізики – на 3 години.

У зв'язку з оптимізацією та об'єднанням класу інформаційно-технологічного профілю навчання учнів 11 класу в освітній програмі передбачено поглиблене вивчення інформатики в межах кількості годин, виділених для класу фізико-математичного профілю навчання. При вивченні інформатики застосовується навчальна програма з інформатики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (профільне навчання). Застосування програм у 2023-2024 н.р. схвалено на засіданні методичної комісії природничо-математичних наук Русанівського ліцею м. Києва (протокол № 1 від 29 серпня 2023 року).

Інформаційно-технологічний профіль навчання передбачає розвиток логічного, аналітичного мислення та уміння використовувати індукцію, дедукцію, аналіз, синтез, робити висновки, узагальнення; формування теоретичної бази знань учнів щодо процесів перетворення, передавання та використання інформації, а також способів організації даних, розкриття значення інформаційних процесів у формуванні сучасної системно-інформаційної картини світу, розкриття ролі інформаційних технологій в розвитку сучасного суспільства; розвиток уміння розв'язувати змістовні задачі різного рівня складності, користуючись відомими теоретичними положеннями, математичним апаратом, літературою та комп'ютерною технікою; підготовку учнів до участі в олімпіадах, конкурсах, турнірах, науково-практичних конференціях, конкурсах-захистах науково-дослідницьких робіт різного рівня та інших інтелектуальних змаганнях; доведення вивчення інформатики до творчого рівня; бачення учнями можливостей використання набутих знань у їх майбутній професії; інтеграцію інформатики з іншими предметами. Відповідно до листів Міністерства освіти і науки України від 16.09.2022 №1/10848-22, від 20.09.2022 №4/2558-22 та наказу МОНУ від 20.02.2002 №128 передбачено поділ на групи предмета «Технології» в 10-11 класах.

Опанування змісту фізичної культури як базового навчального предмета здійснюється за навчальною програмою «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) для закладів загальної середньої освіти

(затвердженою наказом МОН від 23 жовтня 2017 року № 1407), у якій висвітлено знаннєвий, діяльнісний та ціннісний компоненти.

Для недопущення перевантаження здобувачів освіти може бути враховано їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (мистецтво, фізична культура) у позашкільних закладах.

Предмети інваріантної складової навчального плану з нецілою кількістю годин на тиждень викладаються протягом навчального року.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ ТА СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», листа Міністерства освіти і науки України № 1/12186-23 від 16 серпня 2023 року «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» в закладах загальної середньої освіти 2023/2024 навчальний рік триватиме з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року.

У 2023-2024 навчальному році у 7-11 класах ліцею передбачено 6-денний робочий тиждень.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» здобуття освіти у закладі освіти організовується за очною (денною) формою навчання

У зв'язку з продовженням воєнного стану та у разі непереборних обставин, незалежних від закладу освіти з метою здобуття учнями загальної середньої освіти в Русанівському ліцеї організовується навчання за індивідуальною (сімейною) формою для здобувачів освіти 7-11 класів, батьки яких виявили бажання організувати освітній процес самостійно з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду своїх дітей відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.08.2019 р. за № 852/33823 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 та наказу МОНУ від 15.05.2023 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного часу в Україні».

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня – День знань – і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня по 23 грудня 2023 року;

II семестр - з 8 січня по 31 травня 2024 року.

Тривалість канікул протягом навчального року відповідно п.4 ст. 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

осінні - з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року;

зимові - з 24 грудня 2023 року по 07 січня 2024 року;

весняні - з 25 березня по 31 березня 2024 року;

літні канікули - з дня закінчення навчального року до 31 серпня 2024 року.

Структуру навчального року може бути скориговано в залежності від ситуації в країні та продовженням за відповідним рішенням педагогічної ради та згідно наказу директора ліцею.

Навчальна практика та навчальні екскурсії проводяться протягом навчального року за окремим планом.

За рішенням педагогічної ради, з урахуванням побажань учнів та їх батьків, з метою створення оптимальних умов для ефективного виконання навчальних програм з предметів та відповідного співвідношення навчального навантаження протягом тижня, у розкладі занять передбачено спарені уроки.

У випускних класах, відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979, проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень здобувачів освіти базової та старшої школи.

Т.в.о.директора

Світлана ТИМОШЕНКО

Навчальний план
Русанівського ліцею м.Києва
 для 7-9 класів
 на 2023-2024 навчальний рік

Освітні науки	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі			
		7-А	8-А	9-А	9-Б
Мови і література	Українська мова	2,5	2	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
	Іноземна мова	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1	1
Естетична культура	Мистецтво	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2+2	2+3	2+3	2+3
	Геометрія	2+2	2+1	2+1	2+1
Природо-знавство	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	1,5	1,5
	Фізика	2+1	2+1,5	3	3
	Хімія	1,5	2	2	2
Технології	Інформатика	1+1	2	2	2
	Трудове навчання	1	1	1	1
Здоров'я	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		32+3	32+3	33+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3	33+3	33+3

Т.в.о.директора

Світлана ТИМОШЕНКО

Навчальний план
 Русанівського ліцею м.Києва
 для 10-11 класів
 на 2023-2024 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
	10-А	11-А
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Алгебра і початки аналізу	6	6
Геометрія	4	4
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	5	6
Астрономія	-	1
Хімія	1,5	2
Фізична культура	2	2
Захист України	1,5	1,5
Інформатика	2	1
Технології	1	2
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	36	36
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Т.в.о.директора

Світлана ТИМОШЕНКО